

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 STOCKHOLM**Finansinspektionens rapport "Stärkt skydd för
trafikskadade" (FI 2003:1)**Allmänt

Finansinspektionen ser en tendens till längre genomströmningstider samtidigt som det är svårt att analysera orsakerna härtill då underlagen varit bristfälliga. Detta var en brist redan vid kartläggningen som inspektionen gjorde år 1998 och det är nu angeläget att det vidtas åtgärder för att analysera hur skaderegleringen kan förbättras.

Konsumentverket är därför positiv till Finansinspektionens förslag till åtgärder avseende försäkringsbolagens handläggning av trafikskadeärenden. Vissa förbättringar kräver tillsynsinsatser från Finansinspektionen, och inspektionen måste därför ha rimliga resurser för tillsyn på detta område.

Konsumentverket hänvisar i vissa delar till tidigare lämnat remissvar över Finansinspektionens tidigare rapport "Försäkringsbolagen och de trafikskadade".

Regressrätt för försäkringsbolagen

Konsumentverket tillstyrker förslaget om regressrätt för försäkringsbolagen. Det innebär en osäkerhet för den skadedrabbade att inte kunna få förskottsutbetalningar avseende arbetsskador i avvaktan på Försäkringskassans utredning. Detta får anses vara en brist i det nuvarande systemet. Genom att ge försäkringsbolagen en regressrätt gentemot Försäkringskassan minskas de ekonomiska problem som annars kan uppstå för den trafikskadade. Den ökade administration som detta leder till torde mer än väl uppvägas av fördelarna med en sådan regressrätt.

Medicinska rådgivare

Det är även Konsumentverkets erfarenhet att den bedömning som görs av försäkringsbolagens medicinska rådgivare ofta ifrågasätts av den skadelidande på den grunden att dessa läkare anlitas och arvoderas av

försäkringsbolaget. Enligt verkets mening utgör detta generella ifrågasättande av läkarnas oberoende en allvarlig brist i ersättningsystemet. Det är därför viktigt att hitta en lösning som förstärker deras oavhängighet i bedömningen.

De trafikskadade skulle troligtvis känna ett större förtroende för dessa läkare om de var arvoderade av någon annan än försäkringsbolaget. Konsumentverkets anser ändå att det är svårt att hitta en annan lösning än att läkarna anlitas och arvodas av försäkringsbolaget eftersom den medicinska bedömningen utgör ett viktigt underlag i försäkringsbolagets bedömning av ersättningsfrågan och bör bekostas av bolagen.

En förutsättning för verkets uppfattning i denna fråga är dock att de krav som ställs på de medicinska rådgivarna och försäkringsbolagets rutiner vid bedömningen av medicinska frågor samt tillsynen av att dessa krav uppfylls säkerställer att rådgivarna gör en oberoende och korrekt bedömning. Finansinspektionens förslag till åtgärder i dessa avseenden torde bidra till detta. Konsumentverket anser att förslaget om att ställa de medicinska rådgivarna under Socialstyrelsens tillsyn skulle kunna vara en tydlig markering av att dessa läkare måste uppfylla samma krav i sin roll som försäkringsbolagets rådgivare som vid annan medicinsk verksamhet. Detta bör öka de skadelidandes förtroende för bedömningarna.

En ytterligare förutsättning för verkets uppfattning i frågan är att den skadelidande ges möjlighet att få sin sak omprövad på ett snabbt, billigt och rättssäkert sätt. Tillgången till Trafikskadenämndens prövning är därvid mycket viktig.

De trafikskadades erfarenheter

Som Finansinspektionen framhåller har det inte gjorts någon allmän kartläggning av de trafikskadades syn på skaderegleringen. Det framgår visserligen av de kundundersökningar som några försäkringsbolag gjort, att kunderna varit i stort sett nöjda till mycket nöjda. Enligt vår mening är det viktigt att inte dra för långtgående slutsatser av detta underlag.

Domstolsprövning

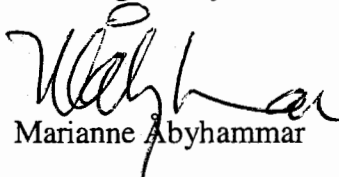
I Konsumentverkets tidigare remissvar betonades att ett juridiskt biträde för den skadelidande under skaderegleringen är en förutsättning för att denne skall kunna ta tillvara sin rätt. Det är således önskvärt att försäkringsbolagen medger ersättning för sådant biträde i de fall detta kan anses motiverat och att bolagen har en generös tillämpning i bedömningen av om det är motiverat. Vidare bör den skadelidandes möjligheter att anlita ombud framgå av försäkringsvillkoren.

Vid en tvist mellan den trafikskadade och bolaget är det viktigt att den skadelidande har en reell möjlighet till omprövning av försäkringsbolagets beslut. Konsumentverket delar här Finansinspektionens uppfattning att domstolsprövning sällan är en framkomlig väg för den trafikskadade med

nuvarande system. Rättskydds försäkringarna är alltför begränsade vid en förlust i domstol. Maximibeloppet i försäkringen har legat fast en längre tid medan ombudskostnaderna tenderar att öka. Denna utveckling samt genomförda begränsningar inom rättshjälpssystemet medför att det torde vara ekonomiskt omöjligt för många konsumenter att driva en process i domstol. Detta är inte tillfredsställande och verket anser att en översyn av reglerna bör övervägas i syfte att stärka rättssäkerheten för de trafikskadade.

Konsumentverket anser även att förslaget att stärka Trafikskadenämndens roll och omforma nämnden till en reklamationsnämnd bör granskas närmare. I det sammanhanget är det nödvändigt att beakta EU-kommissionens rekommendation av den 30 mars 1998 om principer som skall tillämpas på de instanser som är ansvariga för förfaranden för reglering av konsumenttvister utanför domstol.

Detta yttrande har beslutats av stf konsumentombudsmannen Marianne Åbyhammar. I den slutliga handläggningen har också deltagit experten Eva Lindberg och byrådirektören Pontus Hamilton, föredragande.

Marianne Åbyhammar

Pontus Hamilton